

21.09.2017

19.4.2016 poliisiasiaain neuvottelukunnan kokouksen pöytäkirja

Aika 19.4.2016 klo 15.00 - 16.50
Paikka Eduskunta, Pikkuparlamentti nh Tervaleppä
Jäsenet

Nimi
Pirkko Mattila
Niklas Andersson
Sanna Heikinheimo
Katja Hänninen
Mika Kari (klo 15.20 -)
Seppo Kolehmainen
Ossi Lantto (klo -16.35)
Kirsi Mononen
Sirpa Paatero (klo -16.47)
Jari Ronkainen (klo -16.45)
Päivi Räsänen
Mari-Leena Talvitie
Emmi Wehka-aho
Heikki Välivehmas
Päivi Nerg (kutsuttuna)
Antti Pelttari (kutsuttuna)
Jari Pajunen

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15.00

2 Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja hyväksyttiin.

4 Sisäisen turvallisuuden selonteko (Kansliapäällikkö Päivi Nerg, sisäministeriö)

Nerg esitteli sisäisen turvallisuuden selonteon tämän hetken tilannetta. Sisäinen turvallisuus on yhteiskunnassa kivijalka, jonka varaan hyvinvointiyhteiskunta rakentuu. Turvallisuusympäristö on muuttunut, ja sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden raja on hämärtynyt. Toimintaympäristön ennustettavuus on heikentynyt ja tähän varautumisen haaste kun resurssit ovat muutoinkin tiukoilla ja sisäministeriön hallinnonala on hyvin henkilöstövaltainen. Perinteisten tehtävien päälle kasautuvat uudet uhkat haastavat Suomen sisäisen turvallisuuden ennennäkemättömällä tavalla. Näitä ovat laajamittainen ja laitton maahantulo seurannaisvaikutuksineen, terrorismi ja järjestäytyneet rikollisuus, hybridiuhat ja suuronnettomuudet.

Monissa EU-maissa sisäiseen turvallisuuteen kohdennetaan voimakkaasti resursseja ja osaamista. Turvallisuusympäristön muutos on kasvattanut turvattomuuden tunnetta Suomessa. Kuitenkin suomalaisten turvallisuuden tunne on kansainvälisesti vertailtuna edelleen korkea. Suomen rikostaso on kansainvälisesti vertailtuna varsin alhainen. Jatkossa turvallisuuden ylläpito vaikeutuu tulevaisuudessa koko maassa ja erityisesti harvaan asutuilla alueilla.

21.09.2017

Selonteossa tullaan arvioimaan suorituskyvyn kehittämistä. Yhteiset painopisteet liittyvät laittoman maahantulon ja turvapaikkatilanteen hallintaan, hybridiuhkien torjuntaan sekä sisäisen tehokkuuden parantamiseen. Viranomaisten sisäistä tehokkuutta parannetaan uudistamalla edelleen rakenteita ja prosesseja. Suorituskyvyn turvaaminen ja uhiin vastaaminen edellyttää ennen kaikkea toimivaltaisia virkamiehiä. Tämän lisäksi varaudutaan sisäisen turvallisuuden reservien käyttöön. Viranomaisten suorituskyvyn lisäksi tulee kattavasti huolehtia kolmannen sektorin toimintamahdollisuuksista. Viranomaisten ja kolmannen sektorin ohella elinkeinoelämällä on tärkeä asema sisäisen turvallisuuden kysymyksissä. Sisäisen turvallisuuden ydintehtävien ja PTR-(poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos) viranomaisten tulisi olla yhden, sisäisestä turvallisuudesta vastaavan ministeriön ohjauksessa.

Alustuksen jälkeen keskusteltiin muun muassa syrjäytymisestä, yhteiskunnan jakautumisesta ja työttömyyden vaikutuksista. Nämä tullaan ottamaan esille sisäisen turvallisuuden strategissa. Keskusteltiin Tullin roolista sekä rikostorjuntayhteistyöstä poliisin kanssa keskusteltiin. Poliisin ja Tullin yhteistyössä on ollut ongelmia. Poliisin henkilöresurssien kehityksestä keskusteltiin laajasti. Yleisesti sisäministeriön hallinnonalan resurssit ovat erittäin vaikeassa tilanteessa vuonna 2019 ja 2020. Arvion mukaan hallinnonala ei tule selviämään ja sopeuttaminen on aloitettava vuonna 2017, jos kehukset eivät muutu.

5 Suojelupoliisin ajankohtaiskatsaus (Suojelupoliisin päällikkö Antti Peltari, Suojelupoliisi)

Peltari esitteli Suojelupoliisin (Supo) ajankohtaiskatsauksen. Suojelupoliisi on mukana maahanmuuton kysymyksissä ja Supo on jo nykyisin mukana hybridiuhkien torjunnassa. Supon tehtävissä kansainvälinen yhteistoiminta on erittäin tärkeää. Turvallisuuksitilanne on muuttunut selvästi viimeisen 3 vuoden aikana ja Suomessa on henkiloitää, joilla on yhteys terroristiorganisaatioon. Syksyllä 2015 tehdyn terrorismin uhkarvion mukaan uhka on kohonnut, mutta Suomen ei arvioida olevan ensisijainen kohdema. Muuttuneen tilanteen seurauksena Supon työmäärä on kasvanut voimakkaasti. Ääriliikkeet ovat aktivoituneet ja vastakkainasettelu on voimistunut. Tiedustelulainsäädäntöä valmistellaan ja se olisi välttämätöntä saada kiireellisesti.

Alustuksen jälkeen keskusteltiin muun muassa suomalaisista ääriliikkeistä, erilaista mahdollista suomalaisiin kohdistuvista uhista kotimaassa ja ulkomailla, tiedustelulainsäädännöstä, sosiaalisen median merkityksestä, lainsäädäntötarpeista kuten salaisesta kotietsinnästä, sekä Supon ja poliisin yhteistyöstä. Kolehmainen mukaan yhteistyö on toimivaa. Peltarin mukaan eurooppalainen yhteistyö on kehittynyt niin tiedusteluviranomaisten kuin poliisin toiminnassa.

Sosiaalisen median rooli on suuri radikalisoitumisessa ja siellä oleva aineisto on tehokasta. Syyriaan lähtevät ja siltä takaisin tulleet ovat edelleen huolenaiheina. Kansainvälisesti on myös havaintoja, että toisen ja kolmannen polven maahanmuuttajat ovat radikalisoituneet. Radikalisoitumista tapahtuu myös vankiloissa. Toimivaltuuksiin liittyen Peltari totesi, lisätoimivaltuuksia tarvitaan tuntemattomien uhkien seulontaan. Jos epäilty on tiedossa, niin poliisilain toimivaltuudet toimivia.

6 Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään syksyllä eduskunnan syyskauden alkaessa.

7 Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 16.50.

Sihtööri

Jari Pajunen

21.09.2017

Liitteet Päivi Nergin esitys (lähetetty 20.4.2016 sähköpostilla)

Jakelu Neuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet

Tiedoksi Sisäministeri Paula Risikko
Erityisavustaja Juuso Rönning
Kansliapäällikkö Päivi Nerg